

GRODANS ÅR

Sture Hermansson

I Naturskyddsföreningens kretsbrief kunde man i slutet på 2013 läsa att nästa år (2014) utsetts till Grodans år.

Kretsbriefen skickas ut till kretsarna. Du kan läsa det på Naturkontakt, se annan artikel i denna tidning.

Vi uppmanas att anordna grodaktiviteter i vårt vårprogram. Vi har inte hunnit få med någon sådan aktivitet, men gör gärna själv ett besök i naturen. För den som bor nära Hallsberg är Tomta hagar en klassiker. Vi ordnade en utflykt dit för ett par år sedan men den gången ville inte vårens almanacka samarbeta med vår programalmanacka. Grodorna hade inte kommit fram från sina övervintringsplatser ännu. I år får du själv försöka pricka in tiden. I Tomta hagar finns annars alla de fem arter groddjur som förekommer i vårt område: Större och mindre vattensalamander, åkergroda, vanlig groda samt vanlig padda. De kommer fram tidigt på våren när isen smält och dammarna är fyllda av vatten.

Paddorna i Tripphultsjön som du kunde läsa om i förra numret av Anemonen är också trevliga att besöka i slutet av april eller början av maj.

Åkergrodor i Tomta hagar. Under leken blir de mer eller mindre blåfärgade. På hemsidan kan du se bilder på alla våra fem arter groddjur.

Grodorna är hotade

Den stora anledningen till att utropa ett speciellt år för grodorna är att detta är en grupp där många arter är hotade till sin existens. Det gäller över hela världen, och mycket arbete har lagts ner på att ta reda på varför.

De främsta anledningarna är som vanligt människans aktiviteter. När vi dikar ut våtmarker försvinner grodornas fortplantningsmöjligheter och när klimatet blir varmare ändras miljön på ett sätt som många arter inte klarar.

Hos oss kan också trafiken vara ett problem när grodor i hundratals ska ta sig till sina fortplantningsplatser och måste passera en trafikerad väg. Då kan det bli massaker på en stor del av de långsamma små djuren. På en del platser, t.ex. i Fjugesta har man gjort särskilda grodtunnlar under vägen.

Det har också visat sig att en svampsjukdom som spritt sig med grodor i fångenskap är ett hot för många arter. Sjukdomen finns naturligt hos den afrikanska klogrodan utan att grodorna blir sjuka av dem, men när andra arter drabbas av svampen blir deras tunna och känsliga hud förändrad så att de inte kan utbyta ämnen med omgivningen som de brukar. Ett par grodarter, en i Costa Rica och en i Australien har redan utrotats, mycket beroende på svampsjukan. Sjukdomen har nu påvisats i flera europeiska länder men ännu inte i Sverige.

Anledningen till att klogrodan spritts över världen är att man upptäckte att den kunde användas för att undersöka om en kvinna är gravid eller inte. Den exporterades därför till många länder där den hålls i fångenskap och används som försöksdjur.